

Abstrakt

Sukcese vegetace na plochách borových lesů po těžbě dřeva byla studována ve vybraných pískovcových oblastech České republiky (Český ráj, Dokesko, České Švýcarsko). Cílem práce bylo zjistit, jaký je sled druhů a rychlost změn v průběhu sukcese, které faktory sukcesi ovlivňují a jak se liší sukcese vegetace po těžbě dřeva a po požáru. Metodou *space-for-time substitution* bylo zaznamenáno celkem 249 fytoocenologických snímků (100 m²) po těžbě dřeva ve věku 1 - 170 let, rozdělených do 7 sukcesních stádií. Výsledky práce ukázaly, že v průběhu celé sukcese se počet druhů na snímek statisticky průkazně neměnil. Jednotlivá sukcesní stádia se mezi sebou odlišovala v druhovém složení. Nejmladší sukcesní stádia (do 5 let) se druhovým složením nejvíce odlišovala od všech starších sukcesních stádií hlavně světlomilnými ruderalními druhy rostlin. Nejstarší sukcesní stádia (nad 40 let) si svým druhovým složením byla velmi blízká. Z testovaných faktorů prostředí měla největší vliv na druhové složení vysázená dřevina a lokalita. Po porovnání sukcese vegetace po těžbě dřeva a požáru se plochy po těžbě dřeva vyznačovaly průkazně menším celkovým počtem druhů na snímek. Na plochách po těžbě dorůstaly dřeviny do keřového i do stromového patra o sukcesní stádium dříve, než na plochách po požáru. Mezi všemi sukcesními stádii po těžbě i po požáru byly zaznamenány průkazné rozdíly v druhovém složení. Plochy po požáru se od ploch po těžbě lišily hlavně pionýrskými druhy mechorostů spjatými s požáry, například *Ceratodon purpureus* a *Marchantia polymorpha*.

Klíčová slova: sukcese vegetace, plochy po těžbě dřeva, borové lesy